

Širine in globine

Med največje pohvale, ki jih posameznik rad sliši, spada pohvala o "širini". Pri tem ne mislimo nujno na vse tiste stvari, ki odlikujejo razgledanega človeka, temveč gre pri tem vse prevečkrat le za navidezno pohvalo prelahke strpnosti in odprtosti za misli, besede in dejanja, ki se pojavljajo v družbi. Širok naj bi bil tisti človek, ki sprejema vse in vsakemu dopusti, da dela, kar hoče, ki nikoli ničesar ne obsoja in vedno išče spravo z idejami in ljudmi, ne glede na to ali imajo prav ali se motijo, ne glede na to ali predlagajo nekaj dobrega in razumnega ali pa se v resnici zavzemajo le za svoje želje, ki jih oblečejo v družbeno primerno obleko. Obenem pa se potiho, vendar vztrajno, pojavlja miselnost, da je tisti, ki ima trdna prepričanja in jasna načela, istočasno že ozek in nestrpen. U ozadju obeh pristopov je poleg človekovega osebnega značaja in njegove vzgoje tudi odnos do resnice. In prav iskanje resnice ostaja prva naloga vsakega človeka, čeprav je resnica nekaj, kar ne moremo posedovati v absolutnem pomenu, ker je istočasno večna in enaka, pa v svojih pojavih in naših osebnih in družbenih spoznavanjih raznolika in vedno nova. Resnica je tisto polje, na katerem dobijo "širine" in "globine" svojo pravo razsežnost in na katerem lahko presežemo napetost, ki jo prizadevanje za eno in drugo povzroča. Kdor se želi poglobiti in postati strokovnjak na nekem področju, mora temu visokemu cilju posvetiti veliko energije in časa, ki sta zelo omejeni vrednoti. Časa preprosto zmanjka, da bi svoj pogled lahko sprehodili po vseh poljih človekovega znanja in udejstvovanja. Nujno se moramo omejiti. Širina torej ne more pomeniti, da vem vse, da poznam vse, da sprejemam vse, temveč se mora predvsem usmeriti v človekov odnos do sočloveka in na spoštovanje, ki smo ga drug drugemu dolžni.

Globina pa je prav tako najprej potrebna v odnosih med ljudmi. Kaj pomaga, če si pridobim vse znanje enega področja ter postanem t.i. strokovnjak, pri tem pa teptam sočloveka, ga ponižujem in izkoriščam svoj pridobljeni status? Iz potrebe, da bi v medčloveških odnosih dosegali nove kvalitete, se pojavlja zahteva po širini in globini naših medsebojnih odnosov. Druga brez druge ne moreta obstajati, saj sta druga na drugo tudi naravnani in se dopolnjujeta. Pri doseganju teh ciljev pa morata biti enako angažirana tako razum kot volja. Razum, ker je naša sposobnost za spoznavanje, in volja, ker usmerja naše energije k določenim ciljem. Študij, branje in spoznavanje misli ljudi, ki se napajajo pri izvirih evangelija, je za kristjana nadvse pomembno, ker smo danes potisnjeni v miselno manjšino, ki je - hočes nočes - preplavljena z prevladujočo nekrščansko miselnostjo. Od vrtca do univerze, vsak dan preko časopisov in tv-ja spoznavamo večinsko družbeno miselnost. Ker pa smo pa dolžni graditi in poznati tudi svoje, je naš napor na tem področju še toliko večji, učinki pa največkrat, vsaj na videz, zanemarljivi. Toda ne smemo zapasti ozkosti nekaterih, ki imajo stvari za dobre le, če so v skladu z njihovo mentaliteto. Kritična presoja je nujna, saj nam ohranja in gradi svobodo. Vendar prav tako ne smemo dopustiti kakemu manjvrednostnemu kompleksu, da bi nam našo krščansko miselnost že vnaprej potiho označeval za manjvredno; zato, ker je nekaj prišlo izpod peresa kristjana in se napaja pri evangelijskih izvirih, še ni avtomatično boljše, a tudi ne slabše, kakor nam hočejo marsikdaj prikazati. Uredno je, da se najprej stvar prebere, premisli in šele nato odbere. Kar je dobro, resnično in pravilno ohranimo, ostalo zavržimo, tudi če je "naše". Posvetimo pa nekaj več časa svojim globinam, da ne bomo stali sredi poljan človeške misli brez korenin, saj nam lahko le one pokažejo cilje, h katerim naj poletimo.

Pred seboj imate novi številki Tretjega dne, ki ponujata nekaj hrane pri tej večno nedokončani nalogi.

Andrej M. Poznič